

ASTRONAUTENS POETIK

Digtets bærende princip:

En konkret sansning starter et hændelsesforløb mellem to mennesker (astronauten + et andet menneske). Hændelsen opleves af astronauten som fuldkommen i sin måde at forbinde det lille menneske med det store univers. Skellet mellem fantasi og virkelighed ophæves og giver astronauten en fornemmelse af sandhed. En øjeblikkets sandhed, der omgæret af tvetydighed og tilfældighed, hverken kan forklares eller reproduceres. Blot opleves...

Principper:

TILFÆLDIGHEDEN

Et af omdrejningspunkterne i livet er hvorledes forskellige virkelighedskomponenter (mennesker, situationer etc.) tilfældigt krydser vej og danner nye virkelighedskomponenter. Tilfældighedens universelle dynamik kan ingen undsige sig og poesien bør derfor afspejle dette. Poesien bør funderes på et grundlag af virkelighedskomponenter der krydses tilfældigt. Dette kan både være en tematik i digtet at tilfældigheden spiller ind i handlingen og/eller en skriveteknisk approach hvor sprogbrug og komposition benytter sig af tilfældigheden som virkemiddel eller metode.

TVETYDIGHEDEN

Der findes ikke noget der lukker et digt mere ned end forklarende tekst. Konklusioner af en hvilken som helst art bør aldrig fremføres i et digt. Digtets korte form er "show it, dont tell it". Digtet er altid antydningens kunst og i antydningens kunst ligger tvetydigheden som et ufravigeligt princip. Digtet er livet, ikke forklaringen om livet. Digtet er følelsen, ikke forklaringen af følelsen. Og hvad er det forklaringen bringer os? Den bringer vished igennem en bevidst stillingstagen til en konkret problematik. Derfor er tvetydigheden tættere på livet end forklaringen og uvisheden tættere på mennesket end den rationelle afklaring. Et digt bør altid åbnes op ved brug af tvetydighed via antydningens kunst og især afslutningen af et digt bør efterleve dette princip.

FANTASIEN

Når man lukker øjnene kan man forestille sig alt og dermed blive alt. Digtet er drømmen om fremtidige virkeligheder. Et forsøg på at definere et Utopia – en parallel virkelighed til denne. Alle mennesker udlever dette parallelle univers i større eller mindre grad og paralleliteten udgør den største latente drivkraft i mennesket. Fantasiens kraft er virkemidlet. Intet er umuligt i et digt, virkeligheden har ingen begrænsninger. Men kun fordi fantasien er bundet til den verden vi lever i, denne virkelighed, får fantasien sin kraft. Hvis fantasien udelukkende beskrives som et episk patos foranstaltet uden

virkelighedsnærvær bliver fantasien til et uvedkommende luftkastel der braser sammen ved nærmere eftersyn. Et godt digt bør altid appellere til fantasiens drivkraft men bevare sit virkelighedsnærvær. Et fremragende digt bør udviske skellet mellem fantasi og virkelighed.

DEN KONKRETE SANSNING

Et digt skal opleves som værende tæt på læseren. Poesiens nærvær er af afgørende betydning for at læseren kan relatere sig til digtet. Et naturligt omdrejningspunkt i et digt bør derfor være beskrivelsen af en konkret sansning (smager et kys, ser to grønne sko etc.). Den konkrete sansning ligger midt mellem hjernen og hjertet. Den forudsætter hverken intellektuel forståelse (hjerne) eller følelsesmæssig accept af læseren (hjerte). Desuden er det nemt at relatere sig problemfrit til en konkret sansning fordi den er universel (alle har smagt et kys, kigget på to grønne sko etc.).

HISTORIEN OM DET ANDET MENNESKE

Det enkelte individ vil altid perspektivere egne tanker og følelser i forhold til omgivelserne. Vi fortæller historien om os selv gennem andre. Individet behøver ”historien om de andre mennesker” for at kunne fortælle historien om sig selv. Da denne nærmest instinktive søgen efter et menneskeligt fikspunkt fortæller historien om os selv på en mere nærværende måde bør digtet indeholde selv samme mekanisme. Alle historier kan fortælles gennem et hændelsesforløb mellem to mennesker. Således bør digtets handling, antydningen af en historie, altid være bygget op om et forløb mellem to mennesker. Denne fortællerteknik bør bruges både til at understøtte digtets nærvær og digtets tvetydighed.

UNIVERSET

Det lille univers (menneskets) er bundet sammen med det store univers (galakserne etc.). Alle de uforklarlige mysterier der hersker i forhold til det uendelige univers (space) findes i det enkelte menneske (myspace). Menneskets søgen efter svar på disse mysterier er i virkeligheden en søgen efter et svar på spørgsmålet: Hvem er jeg? Astronauten er på jagt efter svar på dette store spørgsmål. Ikke analyser, forklaringer eller beviser, men oplevelser der fuldender fornemmelsen af at være. Lige nu. Lige her. Oplevelser der kan opleves fuldt ud det sted hvor space og myspace bliver til ét!

Yderligere overvejelser:

- **KONSISTENS:** Definer en skriveteknik (en konsistent måde at skrive på) og brug denne på alle digte i samme digtsamling
- **SHOW IT DONT TELL IT:** Det hjælper ikke at skrive ”det er vidunderligt”, læseren skal selv i sin læsning mærke det vidunderlige ske
- **SPROGLIG NYSKABELSE:** Et digt bør indeholde mindst et element der bringer en eller anden form for sproglig nyskabelse

- **LINIEBRUD:** Pas på liniebrud. Der ligger mening i liniebrud, brug denne meningsdannelse bevidst
- **ADJEKTIVER:** Brug adjektiver med omhu. Kan de undværes eller erstattes med mere spændende og præcise alternativer?
- **RYTME:** Læs digtet op og spørg dig selv, er digtet musikalsk i sin rytme? Sørg for at vokaler/konsonanter, hårde lyde/bløde lyde opbærer en musikalitet i digtet
- **BRUG PAPIRET:** Skriv digtet ud på papir og brug hele siden til digtets komposition. Mellem ord opstår mening og der er masser af plads på en a4 side til ”luft” mellem ord
- **DET UNIKKE DIGT:** Spørg dig selv: Hvad er det digtet kan? Et hvilket som helst digt skal kunne et eller andet unikt (digtets eksistensberettigelse) hvad enten det er billedsproget, musikaliteten, nærværet eller slet og ret helheden
- **UNDGÅ LANG TILLÆGSFORM:** Undgå brug af verbernes lange tillægsform (gående, levende, syngende etc.)
- **UNDGÅ HØJPOETISKE ORD:** Undgå bevidstløs brug af højpoetiske ord (engel, nat, hjerte, regn, rose etc.)
- **UNDGÅ KLICHÉER:** Undgå brug af såkaldte lyriske klichéer (den mørke nat, den blodrøde rose, de dybe øjne etc.)
- **UNDGÅ ”SOM”:** Undgå ”som” konstruktioner
- **UNDGÅ STØJ:** Sorter alt støj væk. Er digtet præcist nok? Mister digtet værdi hvis jeg fjerner de enkelte ord og sætninger? Et digt skal som udgangspunkt ikke indeholde støj med mindre støjen tjener et formål.
- **UNDGÅ GENTAGELSER:** Sorter alle gentagelser væk. Et digt behøver ikke gentagelser med mindre gentagelserne tjener et formål. Der er ingen grund til at bruge ordene ”sko”, ”rød” eller ”flygter” mere end en gang i et digt
- **UNDGÅ GAIS:** Undgå brugen af GAIS (genitiv, adjektiv, substantiv) - f.eks. kærlighedens svævende hus eller ansigtets lysende sky
- **UNDGÅ HØFLIGHED:** Lad ikke digtet være en lang høflighedsfrase, et digt skal turde noget både i form og indhold – sæt noget i spill!
- **UNDGÅ PROSA:** Fyld ikke digtet med prosatekst. Hvis du vil skrive prosa så skriv prosa i stedet for lyrik.
- **UNDGÅ METAPOESI:** Lad ikke digtet blive en elitær intellektuel øvelse der fører bevisførelse for et eller andet paradigme på et eller andet metaplan. Ydermere bør digtet ikke forholde sig til sig selv (metapoesi)

- **UNDGÅ HUMOR:** Humor i digte tramper det lyriske udtryk ned under gulvbrædderne. Humor er sjovt, ikke lyrisk. Humor som skriveudtryk egner sig bedre til prosatekster
- **UNDGÅ VULGARITET:** Et digt bør ikke udelukkende handle om skribentens eget underliv. Vulgaritet som skriveudtryk egner sig bedre til prosatekster
- **UNDGÅ FØLELSESPORNO:** Hvis du vil skrive dagbog så skriv dagbog. Dagbogsdigte er trivielle og indeholder sjældent litterær værdi
- **UNDGÅ POLITIK:** Det politiske budskab hører ikke hjemme i et digt men i et politisk manifest

Tilføjelser:

- **UNDGÅ IDIOMER OG HVERDAGSSPROG:** Undgå at brug udtryk som ”klap lige hesten,” ”over stok og sten” osv. det dræber det poetiske udtryk.

NB: Lagt ud på Scribd.com d. 6. juli 2014 af Christian de Groot-Poulsen, men jeg ved ikke, hvem den oprindelige forfatter er, eller hvad han/hun hedder.